

ZYCIE NOWOGRODZKIE

PISMO POŚWIĘCONE SPRAWOM ZIEMI NOWOGRODZKIEJ.

Wychodzi codziennie.

Adres: Redakcji i Administracji
NOWOGRODEK, ul. 3-go maja Nr. 1.
Telefony Nr. 75, 100
CZYNNA CODZIENNIE z wyjątkiem świąt
od godz. 11 rano do godz. 2 w nocy.

CENA PRENUMERATY miesięcznie 2.40

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tekście (przed kolumną) 40 gr., za tekstem 15 gr. za kilometr (jednosłownie); drobne: za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz. Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

Dwukrotna tła posłów Koła Żydowskiego

Na posiedzeniu dnia 22 b. m. Sejm rozpatrywał wniosek nagły Koła Żydowskiego w sprawie niesłusznego wymiaru podatku przemysłowego. Jak wiadomo, stawka tego podatku w przeważnej ilości przedsiębiorstw handlowych, przekracza nieraz kilkakrotnie rynek, osiągany przez nie, co staje się jednym z poważniejszych powodów nędzy pracowników handlu i przemysłu. Przedsiębiorstwa bowiem, pracując za stratą, lub zaledwie wiążąc koniec z końcem, nie mogą należycie dbać o poprawę bytu swych pracowników.

Wniosek Koła Żydowskiego nie jest bynajmniej ani inicjatywa, ani też też zasługa tego Koła, Minister Skarbu, po porozumieniu z przedstawicielami Bloku Bezpартijnego, jeszcze przed zgłoszeniem wniosku Koła Żydowskiego wyraził już swą zasadniczą zgodę

na zredukowanie tego podatku

dla całego handlu do wysokości 1%. Temsamem sprawą koniecznej reformy podatku przemysłowego znajdowała się już na drodze do szybkiej realizacji

i to właśnie dzięki akcji posłów i senatorów Bezpартijnego Bloku. Akcji tej, mającej na względzie interes szerokiej mas drobnego handlu i przemysłu, stają na przeszkodzie poczyny demagogiczne niektórych partyj. Przy drugim czytaniu budżetu Nin. Skarbu postawiono ze strony opozycji wniosek

o zwiększenie o 30 milionów wydatków na podatek przemysłowego.

Tem dziwniejszym staje się fakt, iż przy głosowaniu znalazła się większość, która demagogiczny tan wniosek poparała, godząc temsamem wprost w interesy ludności.

Uderzającą była również abstynencja koła żydowskiego

w czasie głosowania tego wniosku, z tego wynika, że Koło to widocznie tylko dla demonstracji, dla oczu wyborców zgłosiło nagły wniosek w sprawie reformy tego podatku, w gruncie rzeczy zaś przez swą abstynencję popierało wniosek zwiększenia wydatków z podatku obrotowego.

Interpelacja Biał. Klubu Pos. w sprawie zastrzelenia 2-ech włościan

(Telefonem od wł. kor.)

WARSZAWA, 24.V. Białoruski Klub Poselski złożył interpelację na ręce Marszałka Sejmu, w której żąda przeprowadzenia ścisłych dochodzeń w sprawie zastrzelenia przez post. pow. P. P. Roube na stacji Młodoczek pływających awanturników Czerwońskiego i Owsianko.

Sprzysiężenie przeciwko Polsce Rewelacyjne odkrycie w Berlinie

BERLIN, (PAT.) 24.V. Nacjonalistyczny „Berliner Zeitung am Mittag” donosi, że z materiału znalezionego przy komunistach polskich, które władze policyjne zdobyły przetrzymać, wnioskować należy, iż zebranie komunistów zwolane było w związku z rozpoczęciem planowanego sprzysiężenia przeciwko Polsce. Sprzysiężenie to miało być kierowane z Berlina. Dziennik donosi, iż zaarrestowani komuniści staną jutro przed sądem, który sądzi w trybie niemal doradczym wszystkie drobne sprawy. Niezależnie od tego, czy zaarrestowani odpowiadać będą za przestępstwa paszportowe,

czy też za fałszerstwo dokumentów zostaną oni — po odcięciu dłuższej lub krótszej kary — odstawieni do granicy i oddani władzom polskim. Pieniądże, znalezione przy aresztowanych w sumie 36.000 marek niemieckich w walucie dolarowej, nie zostały przekazane prokuraturie, lecz użyte zostaną na pokrycie kosztów procesu i ewentualne kary.

Dziennik twierdzi, iż dalsze dochodzenie prowadzone jest w kierunku co do ewentualnej „bucy” z udziałem bynajmniej w „bucy” z udziałem bynajmniej w „bucy” z udziałem bynajmniej

Panika wśród ludności Hamburga

zatrutych ciągle zwożą do szpitali

BERLIN (PAT.) 24.V. Biuro Wolffa donosi, iż wczoraj wybuchła panika wśród ludności Hamburga na skutek pogłoszek o powtórnym wybuchu fosgeniu. Całe pogotowie lekarskie i sanitarne na przedmieściu Wil-

helmsburga zostało zaalarmowane. Na szczęście alarm okazał się fałszywy.

W dniu dzisiejszym dostawiono do szpitali jeszcze 17 osób zatrutych fosgenem.

Dalsze ofiary fosgenu

Dla kogo przeznaczony był gaz?

BERLIN (PAT.) 24.V. „Taegliche Rundschau” donosi, iż w dniu dzisiejszym zmarły dalsze 4 osoby zatrute fosgenem w czasie wybuchu tego gazu w Hamburgu. Stan reszty chorych jest bardzo ciężki. Cała dzielnica Hamburga, która pokryta była gazem, będzie niebezpieczną przez czas dłuższy.

Centrowa „Germania” zapewnia, iż dziś wczorajem odby-

ło się posiedzenie gabinetu Rzeszy, na którym omawiano sprawę wybuchu fosgenu w Hamburgu. Ustalono, iż zapasy gazu zgromadzone przez firmę Stoltenberg nie były zamówione przez żaden z niemieckich urzędów wojskowych. To też w dalszym ciągu przeznaczanie zapasów fosgenu pozostaje tajemnicą.

Wyrok w sprawie autonomistów

KOLMAR (PAT.) 24.V. Dziś wieczorem zapadł wyrok w sprawie t. zw. autonomistów. Czterech oskarżonych, a mianowicie Ricklin, Schall, Faszhauer i

Rosse skazani zostali na 1 rok więzienia i 5-cio letnie ograniczenie w prawach, p. zostali oskarżeni zostali uniewinnieni.

Określny raid po Europie lotników francuskich Przybycie lotników do Warszawy

WARSZAWA, (PAT.) 24.V. Liczne zebrana publiczność na lotnisku Mokotowskim eutuzjażycznie witała przybyłych z Białogrodu do Warszawy dwóch lotników francuskich „Loq'a 1”e Brie. Ładujących lotników powitano okrzykami „Niech żyją” i „Vive la France”.

W powitaniu wzięli udział przedstawiciele władz wojskowych, oraz misji wojskowej i ambasady francuskiej. Władze wojskowe reprezentowali d-ca O. K. i gen. Wróblewski, komendant Warszawy plk. Gorzechowski, Szef Departamentu Lotnictwa M. S. Wojsk. plk. Rajski i Szef Gabinetu Ministra Spraw Wojskowych plk. Beck. Minister-

stwo Spraw Zagranicznych reprezentował z-ca Szefa Protokółu Dyplomatycznego p. Audrycz. Przedstawicielowi Polskiej Agencji Telegraficznej lotnicy oświadczyli, iż przez cały czas drogi z Białogrodu do Karpat towarzyszył im ulewny deszcz i walczyć musieli z przeciwnym wiatrem. Dopiero po minięciu Karpat pogoda znacznie się poprawiła i już do samej Warszawy warunki atmosferyczne były sprzyjające.

Cały lot z Białogrodu do Warszawy trwał 5 godzin 20 minut. W sobotę o godz. 8-ej rano obaj lotnicy udają się w dalszą drogę do Pragi Czeskiej, Strasburga i Genewy.

PRACE SEJMU

(Telefonem od wł. koresp. z Warszawy)

Komisja Prawnicza rozszerza amnestję.

Podkomisja wyłania przez Komisję Prawniczą specjalnie dla opracowania ustawy o amnestji postanowiła projekt rządowy rozszerzyć, zakreślając specjalnie dla młodocianych przestępców korzystanie z amnestji do lat dwudziestu, a nie siedemnaście, jak przewidywał projekt rządowy.

Ustawa o amnestji wniesioną będzie do Sejmu w pierwszych dniach czerwca.

Urzednicy otrzymają 15 proc. dodatek

Na dzisiejszym posiedzeniu Komisji Budżetowej przedstawiciel B. B. pos. Krzyżanowski zaproponował — wobec odrzucenia przez Sejm nowych podatków — upoważnić Ministra Skarbu do wypłacania w b. r. budżetowym w miarę uzyskiwanego pokrycia i zwiększonych dochodów do 130.000.000 zł.

W dyskusji nad oświadczeniem Rządu wywołało podniecenie wśród opozycji, która żądała pojawienia się na Komisji ministra Czechowicza, jednakże minister na posiedzenie nie przybył.

Dyskusji nad oświadczeniem Rzędem nie wyczerpano, dalszy ciąg dyskusji odbędzie się jutro.

Korespondent nasz dowiadywał się z kół rządowych, iż wyz-płacenie 15% dodatku jest za-pewnione.

Owocne prace komisji polsko-litewskiej

BERLIN, (PAT.) 24.V. Na dzisiejszym posiedzeniu mieszanej polsko-litewskiej komisji dla spraw prawnych i ruchu lokalnego prowadzono dyskusję nad poprawkami polskimi do pro-

jektu litewskiego o ruchu lokalnym.

W dyskusji uzgodniono cały szereg punktów przyszłej umowy.

Zakończenia konferencji spodziewać się należy w końcu bieżącego tygodnia.

Prof. Herbaczewski nawiązuje w dalszym ciągu kontakt z Polską Powtórný przyjazd litewskiego uczonego

WARSZAWA, (PAT.) 24.V. Dó-kulturalnem Litwy i literaturze Warszawy przyjeżdża prof. uniwersytetu kowieńskiego Herbacze-wski, celem wygłoszenia ce-go z Kowna nastąpi dnia 4 czerwca szereg odczytów o „życiu

litewskiej. Wyjazd prof. Herbaczewskiego z Kowna nastąpi dnia 4 czerwca szereg odczytów o „życiu

Wilno otrzyma tramwaje elektryczne

(Telefonem od własnego korespondenta z Wilna)

WILNO, 24.V. W dniu dzisiejszym zgłosił się do wiceprezydenta miasta p. Czyża, przedstawiciel konsorcjum polsko-beli-gijsko-angielskiego budowy tramwajów elektrycznych, z propo-zycją budowy tramwajów w Wilnie. Konsorcjum rozpoczęłoby budowę natychmiast tak, aby

główne linje mogły być uruchomione już w sierpniu, t. j. na otwarcie Targów Północnych.

Konsorcjum skłonne jest postać tytułem amortyzacji kosztów budowy część opłat ze sprzedaży biletów tramwajowych. Budowa tramwajów byłaby ukończona z końcem r. 1929.

Aresztowanie redaktora

(Telef. od wł. kor. z Wilna)

WILNO, 24.V. Dziś został aresztowany redaktor „Żydwolskiego „Unser Stimme”, Zelew-

niakow, pod zarzutem zbrodni z art. 129 K. K.

Pierwsza matura w języku białoruskim

(Telef. od wł. koresp. z Wilna)

WILNO, 24.V. Kuratorium Szkol-ne Wileńskie wydało zezwolenie gimnazjum białoruskiemu na odbycie egzaminu dojrzałości w

języku białoruskim. Bedzie to pierwsza matura w języku białoruskim.

Marszałek Daszyński dąży do zgodnej współpracy Sejmiku z Rządem

Onegdaj Marszałek Sejmiku Daszyński zaprosił do siebie na godz. 11 w południe przewodniczących Komisji Sejmowych dla zastanowienia się nad sprawą postępowania w razie, gdyby Sejm zdecydował uchylić, względnie nowelizować rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, wydane z mocy ustawy, Marsz. Daszyński stwierdził, iż sprawa dekreto- skierowaną została do poszczególnych Komisji Sejmowych wskutek polecenia. Staje on wprawdzie na stanowisku, że inicjatywa poselska nie powinna być krepowana, chce jednak uniknąć wszelkich momentów, któreby opinję publiczną w kraju utrzymywały w mniemaniu, że istnieje stały konflikt pomiędzy Rządem a Sejmem. Ze swej strony Marsz. Daszyński gotów jest zrobić wszystko, by doprowadzić do zgodnej współpracy Rządu i Sejmiku i nie stwarzać sporów pogłębiających różnic między nimi, co zresztą oświadczył również w rozmowie z p. wicepremierem Bartlem. Apeluje przede do przewodniczących Komisji, by mu ułatwił praktyczną stronę rozwiązania tej sprawy. W dyskusji jako się wywiał, zabierali głos: przewodn. Komisji Regulaminowej — pos. Lieberman, Zagranicznej — pos. Radziwiłł, Administracyjnej — pos. Polakiewicz, Holnej — pos. Piłta, Przemysłowo-Handlowej — pos. Diamond, Ochrony Pracy — pos. Szydłowski i Prawniczej — pos. Jan Pieracki. Postawili: Radziwiłł, Polakiewicz, Lieberman i Szydłowski poparli po linii zapatrywani Marsz. Daszyńskiego, podkreślając, iż już w poprzednim Sejmie b. marsz. Rataj zakwestjonował sprawę przesyłania dekreto- do Komisji. Nieco odmienne stanowisko zajęli posłowie Diamond i Jan Pieracki. Po wysłuchaniu opinii przewodniczących Komisji Marsz. Daszyński oświadczył, że decyduje się w tym praktycznym kierunku rozwiązania tej sprawy, że na przyszłość tylko takie dekrety będą rozpatrywane przez Komisje, co do których wpłyną odpowiednio wnioski, podpisane przynajmniej przez 15 posłów.

O rezerwat przyrody nad Świtezianką

W dniu wczorajszym p. Wojewoda Bezczykowski w towarzystwie inspektora lasów p. Rutkowskiego, oraz nadleśniczego p. Patynowskiego, udał się nad Świteziankę. Podczas wycieczki zostały zwiedzone brzozi Świtezianki schronisko nadświteziańskie, oraz otaczające lasy z których ma być utworzony rezerwat przyrody. Późnym wieczorem zwrócił się telefonicznie do p. Rutkowskiego z prośbą o udzielenie bliźszych szczegółów co do poczynionych obserwacji. P. Inspektor Rutkowski, który był zachwycony piękną, czystą i czytelnikami „Zycia Nowogrodzkiego” swymi spostrzeżeniami, które w dniu jutrzejszym zamieścił.

Zawody hipiczne

Zapowiedziane na Zielone Świątki zawody hipiczne, strzeleckie i wyścigi włoczańskie już teraz budzą duże zainteresowanie. Proganda mająca na celu zainteresowanie włoczańcy wyścigiem, prowadzona jest szeroko i energicznie przez Urząd Gminy i oficerów przeprowadzających spisy koni na terenie powiatu. Spodziewany jest przyjazd całego szeregu gości z Wilna, Baranowicz, Nieświeża i terenu powiatu nowogrodzkiego; to też Komitet Organizacyjny, któremu przewodniczą p. wiceojewoda Godlewski ma ogromnie dużo pracy. Celem łatwiejszego wywiązania się z zadania Komitetu lonil trzy komisje: techniczna, kwaterunkowa i zabawowa, gdyż na dzień 27 b. m. przygotowana jest zabawa w salach „Ogniska”. Pierwszego dnia odbędą się zawody strzeleckie z broni maokalibrowej i krótkiej na strzelnicy Policzyńskiego Klubu Sportowego (na Małym Zamku, w ogrodzie Świtełicy Policzynej). Strzelnica ta na gwałt jest wy-

Na szosie korelickiej

Rozpoczęte w ubiegłym roku roboty na szosie korelickiej, dopiero w tym roku nabrawły właściwego tempa. Jeśli się uwzględni, że począwszy od drugiego kilometra za Nowogrodkiem, wchodzimy na najtrudniejszy teren, bo trzeba dla uniknięcia zbyt gwałtownych spadków wypracować wyściełanie i przekopywać góry, to postęp pracy przy budowie tej szosy jest bardzo szybki. To też Państwowy Zarząd Drogowy, który buduje tę szosę, użył tu wszelkich oddanych mu do dyspozycji środków technicznych. Budowa tej szosy prowadzona jest według najnowszych wymagań techniki. Korzystając z uprzejmości inż. Sobierajskiego, udało się się onegdaj na przegląd postępu robót. Piękny dzień sprzyjał wycieczce — zastaliśmy więc wszystko w pełnym ruchu. Inż. Sobierajski uprzejmie objaśnia każdy szcze-

gól. Spiją się nazwy techniczne, w których trudno się połapać, tak są dziwne, za nimi zaś idą zgola astronomiczne cyfry mający wyrażać ilość wycieczonych ziem w metrach sześciennych. Nie próbujemy nawet notować, bo można od nich dostać zawrotu głowy, ale podziwiamy precyzyjność roboty. Widać, że pracę tę prowadzi się nie abychy, ale aby pozostawić dzieło, które następnym pokoleniom służyć będzie.

Wzdłuż drogi nawieziono masę kamieni. Roboty prowadzi się na dużym odcinku, ale zachodzi rezerwa, bo Państwowy Zarząd Drogowy nie ma dostatecznych kredytów i tempo pracy z konieczności musiałyby ulec zwolnieniu. Byłoby to szkoda niepowetowana.

Należy się przeto spodziewać, że władze nie dopuszczą do tego i pośpieszą z odpowiednią pomocą.

KRONIKA SŁONIMSKA

Zabawa ludowa
20 bm. Zrzeczenie pracowników miejskich po długich oczekiwaniach na sprzyjającą pogodę urządziło zapowiedzianą Jeszcze na 13 bm. zabawę ludową w ogrodzie miejskim. Zabawa dała publiczności wiele niespodzianek, cieszących się powodzeniem i w zupełności rewanzujących 50-groszowy wstęp. Kto z pań lub panów chciał, ten próbował szczęścia przy „ślepie szczęścia”. Inni gromadzili się kołem przy „kole szczęścia”. Wiele też z pańw strzelało do tarcz i do wiszących „woreczków szczęścia”. Szczęśliwy dzień! Szczęśliwi i nasi pracownicy miejscy, gdyż doczekali się na prawdę, szczęśliwej pogody. Szczęść Boże im przy kupnie książek do biblioteki zrzeszeniowej, bo na ten cel organizowali zabawę.

Wyroki sądowe
Sąd Okręgowy w Grodnie na sejsji wyjazdowej w Słonimie

Co słychać nowego?
Zł: Grzegorza
Jutro: Filipa
25
Płatek
Wschód słońca: 3.01
Zachód: 6.30
Długość dnia 15 godzin 29 min.

Kino „Pogoń“
Dziś:
„Hotel Imperjal“

Wyjazd p. Wicewojewody
P. Wicewojewoda Godlewski wyjechał wczoraj wieczorem do Warszawy w sprawach służbowych.

Ruch służbowy
Dekretem p. ministra Spraw Wewnętrznych radca wojewódzki p. Wiśniewski w VI st. służ. został przeniesiony do Urzędu Wojewódzkiego w Wilnie na równorzędne stanowisko i w tym samym stopniu służbowym. P. Wiśniewski obejmuje nowy posterunek w połowie czerwca.

100 tysięcy zł. na odbudowę
Ministerstwo Robót Publicznych wyasygnowało 100.000 zł. na odbudowę gospodarstw zniszczonych na skutek działań wojennych, na terenie woj. nowogrodzkiego.

Egzaminy wstępne w gimnazjum państwowym.
Na podstawie okólników Kuratorjum z dn. 10-V i 20-V br. ogłasza się co następuje:
1) Termin wnoszenia podań o przyjęcie do klas II, IV, V, IV-b, V-a, V-b i VII-b upływa bezwzględnie dnia 10 czerwca. Wyjątek stanowią ci, którzy wstępują na podstawie świadectwa szkoły zawodowej.
2) Egzaminy wstępne do klas II-VII odbędą się w czasie od 18-23 czerwca podług planu, który się później ogłosi. Wynik będzie ogłoszony dn. 26 czerwca.
3) Termin wnoszenia podań o przyjęcie do kl. I-szej upływa dn. 25 czerwca. Egzamin wstępny odbędzie się dn. 27 czerwca o godz. 8-mej i 28 czerwca o godzinie 10-tej.
Wynik będzie ogłoszony dn. 1 lipca. Wiek przepisowy 9½—12.

Wypożyczony mąż, wypożyczł sobie rzeczy
Lappo Irena, zam. w Słonimie przy ul. Studenckiej Nr. 33, złożyła zameldowanie w Komisariacie P. P. w Słonimie, o zatrzymanie jej rzeczy domowych wartości 5000 zł. przez wspólnie z nią od kilku lat żyjącego Siemionowa Aleksandra.

Posiedzenie Rady Gminnej gm. Rajca pow. nowogrodzkiego

W dniu 21.V rb. odbyło się posiedzenie Rady Gminnej gm. Rajca w celu dokonania wyboru delegata do Sejmiku Powiatowego od gminy Rajca na miejsce p. Kuczko, który utracił mandat członka Sejmiku wobec zwolnienia ze stanowiska zastępcy wójta gminy. Po krótkiej dyskusji wysunięto jedną kandydaturę członka Rady Gminnej p. Stefana Czeczola — właściciela folw. Siohda, który wobec tego został wy-

KRONIKA WOŁOŻYŃSKA

Ogólny stan sanitarny i wygląd Wołozyna

Ogólny stan sanitarny i zdrowotny naszego miasta jeszcze przed Rokiem był w bardzo smutnym stanie. Obecnie widzimy dążenie ku ogólnemu poprawieniu, jak stanu sanitarnego i zewnętrznego wyglądu pod względem estetycznym, miasta Wołozyna. W tym kierunku bardzo wiele zostało zrobione, lecz jeszcze więcej pozostaje do zrobienia. Mamym wrażenie, że wszystko to co dotychczas zostało zrobione było inicjatywą jednostki, a szerszy ogół udziału w niej nie brał. Naszej Radzie Gminnej ku rozwadze przypominamy, że wkrótce z jej łona powstanie Magistrat Wołozyński, że tym samym należy dążyć do przeprowadzenia prac nad jednolitym i przystoim wygięciem naszego miasta powiatowego, ażeby miasto ono wyglądało naprawdę, a nie jakiejś zapadłej dziury prowincjonalnej. Niektóre posesje w Wołozynie jak Nr. 26 i 27 przy ul. Nowomilskiej mogą służyć przykładem, jak należy utrzymywać swoje domostwa, że bez przymusu, lecz z własnej chęci można dużo zrobić w kierunku estetycznego wyglądu domu i jego otoczenia. Zdaniem naszem Rada Gmina powinna wydać przepisy normujące ogólny i jednolity wygląd parkanów, chodników i ganków przy domach poszczególnych właścicieli. Czyż nie lepiej byłoby istniejące obecnie drewniane klawiszki które noszą miano chodników zamienić na stały chodnik z płyt betonowych, koszt którego wynosi 8 złotych od metra kwadratowego i mieć spokój na kilkanaście lat? Tak co kilka miesięcy, co pewien okres czasu zmieniać zgnite i polamane deski na również stare. Parkany, otaczające domostwa, winny również mieć jednolity wygląd, a nie specje swoją różnorodnością ogólnego widoku domostwa i ulicy. To samo dotyczy i ganków. Są miejsca, gdzie szerokość nich nie pozwala na wyminięcie się dwóm osobom. Rada Gminna powinna wydać w tym przedmiocie normujące przepisy jak najprędzej. Stan zadzwienia miasta przedstawia się obecnie dość pomyślnie, lecz należy dbać o jego ochronę, aby praca podjęta z tak wielkim nakładem wysiłku i pieniędzy nie została zniszczona w samym początku swego istnienia. Należałoby zwrócić uwagę na ogólny widok placu rynkowego, który w rzeczywistości jest bardzo ładny, lecz różnówi należałoby wprost zmusić właścicieli otaczających ten plac posesji, które mają bardzo nieestetyczny wygląd, ażeby zechcieli doprowadzić do możliwego stanu ganki tych domów, nadbudować nad niektórymi domami dachy i przynajmniej pomieścić te domy wapnem. W tym, jak trudno w obecnych czasach jest właścicielowi, tej czy innej posesji, ponieść większy nakład pieniężny dla remontu swego domu, lecz w tym wypadku apelujemy do ich poczucia obywatelskości i własnej godności gospodarza. Należałoby również zwrócić uwagę na stan w jakim znajduje się dość duży staw w samem śródmieściu na ul. Wileńskiej i stworzyć dla niego odpowiednie ramy, lub też nawet zupełnie zasypać, a na jego miejscu założyć skwer publiczny, którego brak odczuwa się bezwzględnie, gdyż w pobliżu niema nawet większego ośrodka zadzwienia, a park przy pałacu jest zamknięty. Powtarzamy, że pod względem sanitarnym i estetycznym dla miasta naszego zrobiono bardzo wiele, lecz nie wystarczy tu inicjatywa jednostki lecz wymagana jest inicjatywa władz gminnych, inicjatywa ogółu naszego społeczeństwa, aby miasto nasze naprawdę miało wygięciem miasteczka przystoim. Dużo, bardzo dużo zostało zrobione, lecz jeszcze więcej pozostaje do zrobienia.

Wybory do zebrania gminnego gm. Niehewicze pow. nowogrodzkiego
W dniu 16.V odbyły się w gm. Niehewicze, która została podzielona na 11 obwodów głosowania, wybory 100 czł. do zebrania gminnego, w skład którego weszła znaczna większość osób dobrych gospodarzy w wieku starszym, mających jedynie na celu odbudowę gospodarstwa gminy. Wyniki wyborów stwierdzają, że poprzednie zebranie gminne, a następnie Rada Gminna, która została rozwiązana z dniem 2.V rb. decyzją Pana Wojewody Bezczykowieca, za zaniedbanie spraw gospodarczych gminy i rzucenie się następnie na tory polityczne, zawiodły ludność gm. niehewickiej. Przepuszczając wobec tego należy, że w dniu wyborów do Rady Gminnej t. j. 26.V rb. wejść w skład Rady ludzie obojętni, którzy zechcą pracować, poświęcając jedynie sprawom gospodarczym gminy, usuwając braki, wynikłe przez anormalne urzędowanie poprzedniej Rady i wejść na tory właściwe.

Sieroty z Woronicy w drodze do Sielca

Wczoraj zrana przybyły do Nowogrodka sieroty w wieku przedszkolnym, udające się do Zakładu dla Sierot w Sielcu. Bezdomną gromadkę przygotowała p. starszoscina Hryniewicz, która udzieliła małym wędrowcom na czas ich chwilewego pobytu w Nowogrodzku, gościnny. Dzieciarnia schludnie i czysto ubrana, dziewczynki nawet z rewną kokieteryją mają zawiązaną kokiarty we włosach. Zdrowe i rumiane — znac staranną rękę opiekunów. Pa-trarż na te rozemiane buziaki mimowoli przechodzi na myśl, że ten skarb przyszłości Polski mógł się zmarnować, gdyby nie ofiarności społeczeństwa, która wyrwała te jaestawia z paszczy niedzi. Dzieciarnia wieczorem odjechała do Sielca, gdzie zostanie umieszczona w specjalnym zakładzie dla dzieci w wieku przedszkolnym. W roku bieżącym przeprowadzono reorganizację ochrony w Woronicy, przyczem wprowadzono duże zmiany zarówno urzędowania ochrony jak i w systemie opieki nad sierotami. Dobry wygląd dzieci jest zatrudniony p. Rogowski, która z całym zaparciem się pracowała w tej ochronie.

Z życia Koła L. O. P. P. w Klecku

Z inicjatywy przybyłego do Klecka inspektora Komitetu Wojewódzkiego L. O. P. P. w Nowogrodzku p. R. Rymkiewicza zostało zwołane zebranie obywateli miasta Klecka, celem zorganizowania Sekcji Obrony Przeciwigazowej. Na posiedzeniu było obecnych 40 osób. Po zagajeniu zebrania przez prezesa L. O. P. P. burmistrza p. L. Bernowicza zabrał głos p. Rymkiewicz, który wkazał na konieczność organizowania się społeczeństwa pod sztandarem L. O. P. P. nakreślił obraz przyszłej wojny lotniczo-gazowej, oraz u-dzielił technicznych wskazówek w jaki sposób należy całą akcję przeprowadzić, by osiągnąć najlepsze rezultaty. Za wyjątkiem tylko jednego z obecnych, wszyscy zgodzili się z wywodami mówcy i uznali koniecznością niezwłocznego przygotowania do tej sekcji, oraz do wyszukania specjalnych fundu-

Zagadkowe samobójstwo

Wczoraj o godz. 13, służący Lewicki Aleksandra przy za-ulku Gorodzińskim Nr.6 w Nowogrodzku Kosa Aleksandra, lat 22, usiłował popełnić samobójstwo wypijając esencję octową. Desperackie przewieziono do szpitala sejmikowego w Nowogrodzku. Przyczyny samobójstwa do-lychczas nie ustalono.

Śmierć z głodu

Onegdaj, w krzakach przy drodze, w odległości 2 km. od wsi Wiczowiec, gm. zdujeleńskiej, został znaleziony trup mężczyzny, jak się później okazało, Silluczka Józefa, lat. 70, pochodzącego ze wsi Czerwikienka, pow. słonimskiego. Silluczki cierpił na astmę i trudnił się zębactwem, zachodził przepuszczenie, że zmarł z głodu.

Poszukuje się Maszynistki ze znajomością stenografii

Zgłoszenia do redakcji „Zycia Nowogrodzkiego“.

H. BOGATKOWSKI
Rozwój gospodarczy
Województwa Nowogrodzkiego
Jeżeli tempo rozwoju drogi nie będzie dostateczne, opóźnię on będzie intensyfikację produkcji rolnej i przemysłowej i rezultaty prac w kierunku tej intensyfikacji w stosunku do włozonej energii będą coraz mniejsze. Już obecnie młeczarstwo — rozkwitająca galeź produkcji zwierzecej, rokująca największe nadzieje na najbliższy okres, uczuwa trudność z powodu złej komunikacji. Wykorzystanie sił ludności i bogactw naturalnych kraju jest zasadniczo możliwe bez lokaty kapitału zzewnątrz, chociaż w pewnych warunkach zachodzi tu groźba podboju przez kapitał obcy. Jednakże rozwój w takich warunkach jest nadmiernie powolny, a u nas grozi zawikłaniem ze względu na dysproporcję między ilością sił, a wielkością warsztatu pracy. Stąd w interesie terenu leży uzyskanie napływu kapitału inwestycyjnego. Jest on potrzebny dla wykorzystania bogactw naturalnych i normalnego

rozwoju produkcji, a także dla odbudowy warsztatów pracy, zniszczonych w okresie wojennym. Zorganizowanie gromadzenia oszczędności miejscowej ludności nie rokuje obecnie większego wyniku gdyż, dochód społeczny ludności jest tak niski, że zużywany jest na konsumpcję i nie pozostaje go na kapitalizację, a nadto utrata oszczędności wywiezionych i zdevaluowanych w okresie wojennym i powojennym nakazuje spodziewać się, że gromadzenie oszczędności w instytucjach kredytowych jest do osiągnięcia dopiero w następnym pokoleniu. Napływ kapitału prywatnego na teren jest wciąż jeszcze nieznaczny, ze względu na wielką ostrożność jego właścicieli, która tłomaczy obecnie należytrzej nieznajomością stosunków miejscowych, niż sytuacją społeczno-polityczną kraju. Dlatego instytucje finansowe państwowe w większym stopniu niż dla innych dzielnic Państwa — posiadają

trudność uzyskania go dla terenów bardziej od stolicy oddalonych i nawiazujących dopiero stosunki kredytowe, a nadto potrzebniejszą jego wrośnię dopiero później, gdy przedzie-mo do intensywniejszych systemów gospodarki. Bank Rolny, który tak znakomicie uwzględnił potrzeby terenu, nie może udzielić tego najniezbędniejszego kredytu, dla braku hipotek nieruchomości. Uruchomieniu ich stoi na przeszkodzie brak wyszczególnionej hipotecznych w powiatach. Gdyby nie to, za pośrednictwem samorządu można by przeprowadzić masowe wywoływanie hipotek (także dla uniknięcia kosztów, których wysokość pozostaje w nieodpowiednim stosunku do wysiłku instytucji, zwl. notariatu). W razie porozumienia się władz sądowych z instytucjami samorządowymi i gospodarzami zapewne daloby się załatwić życiowo w krótkim czasie sprawę założenia w powiatach wydziałów hipotecznych, 2) zbytnie, według mnie, uzależnienie dysponowania kredytami od władz centralnych Banku (szczególnie Banku Gospodarstwa Krajowego), powodujące przewlekłe udzielanie kredytu

Czytajcie „Życie Nowogrodzkie“

Zebrańie Rady Związku Kółek Rolniczych

Dnia 29 bm. odbyło się zebranie Rady Związku Kółek Rolniczych Ziemi Nowogrodzkiej.

Na zebraniu reprezentowane były powiaty: nowogrodzki, lidzki, wolożyński (okręg Wolożyński i Iwieniecki, stolpecki, nieświęski (okręg Nieświęski i Klecki), baranowski i słonimski.

Zebrańie Rady zaszczylił swoją obecnością: p. Wojewoda Nowogrodzki Z. Beczkowicz, dyrektor Państwowego Banku Rolnego w Wilnie p. L. Maculewicz, p. E. Bokun naczelnik Wydziału Rolnictwa, p. H. Bogatowski, naczelnik Wydziału Samorządowego, zastępca dyrektora Państwowego Banku Rolnego w Wilnie p. Miśkiewicz, starosta Nowogrodzki p. Hryniewicz, p. Kocociński, dyrektor Związku Rewizyjnego Polskich Spółdzielni Rolniczych Okręgu Wileńskiego i inni.

Rada rozpatrywała sprawozdania Zarządu i Kierownika za czas ubiegły, i aktualne zagadnienia rolnicze, a głębszą uwagę poświęcono rozwiązaniu należytego ustosunkowania się i powołania czynników rządowego, społecznego i samorządowego w pracy nad podniesieniem dobrobytu.

Z powyższych rozpatrywał wyśnuto następujące wnioski:

„Rada stwierdza, że prace rolnicze prowadzone przez niektóre Sejmiki powiatowe bez należytego powiązania z akcją społeczno-rolniczą a często się mu przeciwstawiają, nie dają żadnych wyników i powodują jeszcze większe zamieszanie w pracy rolniczej.”

„Rada stwierdza, że obecny stan organizacyjnej pracy fachowej wśród rolnictwa wykazuje brak zdecydowanej linii postępowania, która włączyć należałyby wysiłki czynników rządowych, samorządowych i społecznych, przyczyniłaby się do uzdrowienia fachowej pracy rolniczej na terenie województwa, ustalając należyte kontrolę z odpowiedzialnością za pracę.”

Rada Związku Kółek Rolniczych Ziemi Nowogrodzkiej rozpatrywała również możliwość skoordynowania prac, ewentualnie połączenie organizacji, względnie jeżeli to niemożliwe, to celowe rozgraniczenie prac.

Stan organizacyjny Związku Kółek Rolniczych Ziemi Nowogrodzkiej przedstawia się następująco:

Okręgowych Związków Kółek Rolniczych 9
Sekcji ogrodniczo-pszczelinicznych 8
członków 341

Kółek Rolniczych 201
członków 7210

Kas Spółdzielczych 93
Mleczarni Spółdzielczych 71
Kół Kontroli Obór 4
Spółek Roln.-Handlowych 9
Spółek Wodnych 19
Spółek Cementowych 2
Spół. przerobu słomy inlonej 1
Punktów kopulacyjnych 26
Punktów czyszczenia nasion 41
Spółek Maszynowych 11
Bibliotek Kół Rolniczych 37
tomów 10906

Nadto Z. K. R. z N. prowadzi Szkołę Rolniczą z fermą w Niehiewiczach, stałe kursy tkackie i periodyczne patomiesieczne kursy hodowlano - mleczarskie oraz Zakład Doświadczalny Uprawy Lnu.

W planie prac Z. K. R. z N. przewiduje z ważniejszych zorganizowanie Sekcji Spółdzielczych, opracowanie sieci Kółek Rolniczych, udział w Wystawie w Wilnie, przygotowania do wystawy w Poznaniu; organizowanie spółek melioracyjnych i maszynowych, spółdzielni przerobu słomy inlonej i jej zbytu, akcja dostarczenia nowozów sztucznych pod siewy ozime, oraz ozimego ziarna siewnego, doświadczalność zbiorowe, lustracje gospodarstw, zorganizowanie 5-cio miesięcznego kursu hodowlano-mleczarskiego, utworzenie internetu dla dziewcząt przy kursach tkackich, prowadzenie kursów lotnych ogólnokształcących i specjalnych, zwiększenie ilości bibliotek, rozpowszechnienie pism fachowych i kolportaż, zorganizowanie wycieczek, zwiększenie Kół Kontroli Obór i Hodowlanych, organizacja pokazów bydła, rejestracji klaczy, premjowanie przychowków, racjonalne żywienie trzody chlewnej i organizacja zbytu, propaganda chowu owiec, racjonalny chów drobiu i organizacja zbiornik jej, opieka nad sadami założonemi i dawnymi, organizacja zbytu i przetwórstwa, sprowadzania drzewek, propaganda pszczelnictwa i warzywnictwa.

Radjoprogram

Piątek, 25 maja
12.00. Sygnal czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie komunikat lotniczo-meteorologiczny nadprogram.
15.00—15.20. Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy, samorządowy, nadprogram.
15.20—16.00. Przerwa.
16.00—16.20. Odczyt p. t.: „Przeloty przez morza i oceany”.
16.20—16.40. Przegląd wydawnictw periodycznych.
16.40—17.05. Lekcja języka angielskiego.
17.20—17.45. Transmisja odczytu z Krakowa.
17.45: Transmisja z Katowic.
19.05—19.15. Komunikat rolniczy.
19.15—19.30. Rozmaitości.
19.30—19.55. Odczyt p. t. „Cam-ping”.
19.55—20.15. Pogadanka muzyczna.
20.15. Transmisja koncertu symfonicznego z Filharmonji Warszawskiej.
22.00—22.05. Sygnal czasu.
22.05—22.20. Komunikat P.A.T.
22.20—22.30. Komunikaty: polityczny, sportowy, oraz nadprogram.

Sobota, 26 maja
12.30—13.00. Sygnal czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny oraz muzyka z płyt gramofonowych.
15.00—15.20. Komunikaty: meteorologiczny i gospodarczy.
15.20—16.00 Przerwa.
16.00—16.25. Odczyt p. t.: „Najodpowiedniejsze zawody dla chłopów kończących szkołę powszechną”.
16.25—16.40. Nadprogram, komunikaty.
16.40—17.05. Odczyt p. t.: „Placówki gospodarze miast”.
17.05—17.20. Przerwa.
17.20—17.45. Odczyt p. t.: „Pieśńiarz i gejarz podhalański—Sabała”.
17.45—18.55. Program dla najmłodszych.
19.15—19.35. Rozmaitości.
19.35—20.00. „Radjokronika”.
20.00—20.30. Przerwa.
20.30. „Wesoła wdówka” operetka w 3-ach aktach.
22.00—22.05. Sygnal czasu, komunikat lotniczo - meteorologiczny.
22.05—22.20. Komunikat P. A. T.
22.20—22.30. Komunikaty: polityczny: sportowy oraz nadprogram.
22.30—23.30. Transmisja muzyki tanecznej.

Sprzedam tanio kredens i meksi żakiet.
Nowogrodzki, Korelicka 31, od 11 — 5 pp. 119

POLECAMY 115
oryginalne szwedzkie wórków i komplety mleczarniane firmy **TOW. „ALFA-LAVAL”**
Sprzedaż na dogodnych warunkach:
Kredyt 10-cio miesięczny bezprocentowy.
Posiadamy na składzie wszelkie naczynia i przyrządy mleczarskie
ZWIĄZEK GOSPODARZY
Przedstawiciel: **SPÓŁDZ. ROLN.-HANDL. W NOWOGRODKU**

GIEŁDA i TOWAROWNIA

DEWIZY: N. Joek 8.88. Zurich 171.84 Londyn 50 — 43.53
Przy 35.11 — Praga 36.41/1/2
Tabela niemiecka. Władet 125.42
Ruble złote — 4.71
Dolary w przyratym obrocie — 8.89

Papiery procentowe

5% premjowa — 85.25—88.55
6% dolarowa 85%
10% — kolejowa 104—
5% — konwersyjna — 67
5% — kolejowa 62
8% Bank Gosp. Kraj. 94.
8% — Rolny 94.
4 1/2% ziemskie 55.25
% mielskie 77.80—77.35—77.80
% ziemskie 61.75
4 1/2% mielskie 56 1/2

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 19 b. m.
osiągnął za 100 złotych
Gdańsk 57.59 Berlin 46.77-47.50
Poznań 57.10 — 57.10
Londyn 43.50, Praga 37.50

Akcje

Bank Dyskontowy 133.10
Handlowy 117
Polski — 177—
Zw. Spół. Zarob. 85
Silas i Świąto 190—2'0—
Cukier 74
Węgiel 99.58
Nobel 36—38
Lilpop 43.
Modrzew 49 1/2
Starochowice — 62.75—60
Borkowice — 16.65
Firley 62.00—62.75 73—69
Zawiercie 33.25—33.00.
Wysokie 170.
Ostrowiec 155 seria „b” 141 seria „a”
Cegielni 46—
Zieloniewski — 162
Pocisk 12—11 1/2
Spirytus 40.
Tendencja: siebsza.

Znalezione TOREBKA Damska
Na Rynku jest do odebrania w red. „Zycia Nowogrodzkiego”

Unieważnia się książeczka wojskowa, wydana przez P. K. U. Lida na imię Michała Byczkowskiego, roczn. 1895, zgubiona dnia 24 grudnia 1927 r. 117

OBWIESZCZENIE

Podaje się do wiadomości pp. właścicieli samochodów i pp. Kierowców samochodowych, że od dnia 29 kwietnia 1928 r. obowiązują nowe przepisy o ruchu pojazdów mechanicznych na drogach publicznych, ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 41 (informacji można zasięgnąć w Starostwach).

W związku z tem przypomina się pp. właścicielom pojazdów mechanicznych, że dawne pozwolenia na prawo kursowania samochodów winne być w nieprzekraczalnym terminie do 29 lipca r. 1928 wymienione na nowe, przyzem wszystkie pojazdy mechaniczne winny przybyć do Nowogrodka w celu zbadania mającego ustalić nowe potrzebne dane, dotyczące pojazdu mechanicznego, i sklasyfikować pojazd dla celów wojskowych. O ile zatem termin periodycznego badania pojazdów mechanicznych, a w szczególności zarobkowych przypada na sierpień i wrzesień, to w interesie właścicieli będzie zgłosić się do zbadania pojazdu w czerwcu, a najpóźniej w lipcu, gdyż na sierpień badania samochodów będą zawieszane. Nowe pozwolenie na prawo kursowania samochodów będą ważne na trzy lata kalendarzowe, zaś pojazdów przeznaczonych do użytku publicznego (zarobkowych, do 1 stycznia roku następnego).

W razie jeśli właściciele pojazdów mechanicznych jednego powiatu względnie miasta, nie chcąc narażać się na koszty i trudności przejazdu do Nowogrodka, złożą zbiorowe podanie do Urzędu Wojewódzkiego — Dyrekcji Robót Publicznych, to, o ile nie staną na przeszkodzie względny służbowe, Komisja będzie mogła za zwrotem kosztów przejazdu i dyjet dokonać badania samochodów w danym mieście. Podania takie należy składać do dnia 1 lipca 1928 r.

Termin wymiany dawnych pozwoleń na prawo jazdy (szoferskich) upływa z dniem 29 października 1928 r. Do tego terminu wszyscy kierowcy zamieszkałcy na terenie tut. Woiwództwa muszą złożyć do Urzędu Wojewódzkiego — Dyrekcji Robót Publicznych odnośne podania, do których należy dołączyć: Dawne pozwolenie, dwie fotografie nienaklejone i, o ile pozwolenie to było wydane przed 1 stycznia 1925 r., — świadectwo lekarskie.

Kierowcy, posiadający pozwolenie wydane przez inne Urzędy Wojewódzkie mogą się zgłaszać o zamianę pozwoleń do tych Urzędów.

Zgłaszanie i wymiana pozwoleń szoferskich mają być dokonywane pocztą. Nadmieniam się, że w razie zgłoszenia do wymiany pozwoleń szoferskich lub samochodowych po za właściwym terminie, nowe pozwolenia będą wydawane na skutek egzaminu, względnie badania samochodu, co pociągnie za sobą odnośne koszty (rejestracyjne lub egzaminacyjne).

Za wojewodę
(—) Inż. A. Zubelewicz
Dyrektor O. D. R. P.

KINO „POGOŃ”

w Nowogrodzku,
Dzisiaj zmiana programu
Największy sukces naszej genialnej rodaczki
POLI NEGRI
w 8-mio aktowym dramacie p. t.
„HOTEL IMPERJAL”

PRZETARG

Wydział Powiatowy w Wolożynie ogłasza przetarg na roboty przy budowie drogi bitej Horodki — Wolożyn na przestrzeni 4 kilometrów, oraz na budowę gmachu Sejmiku w Wolożynie. Projekt budowy szosy i gmachu oraz warunki na jakich będzie oddana budowa szosy i gmachu, Sejmiku, można oglądać: Wydział Powiatowy w Wolożynie w godzinach urzędowych.
Oferty, w pięciogrupach kopertach, należy przesać do Wydziału Powiatowego do dnia 2 czerwca r. b. wraz z wadium w wysokości niemieńskiej 5% zaofiarowanej kwoty.
Wydział Powiatowy zastrzega sobie wybór oferty, bez względu na wysokość ceny ofertowej.

(—) **J. EMERYK**
Przewodniczący Wydziału
STAROSTA